

Antonio Beneyto

Cosmos beneytiàno

Creador fluídic, cosmogònic, polièdric, polifònic, transhistòric, subterrani, postavant-guardista, posthumanista, *postista*, en suma, tot ell, Antonio Beneyto és l'artista con-

temporani i nostrat més compromès amb la causa surrealista. Manxec de naixement, *barriogotista* d'adopció, la seva set d'engendrament es manifesta prematurament en la disciplina de les lletres, escrivint a doll poesia i prosa, però també exercint com a editor, a Mallorca, conseller àulic de Camilo José Cela en els *Papers de Son Armadans*. Fins que el poeta Juan Eduardo Cirlot, en un article a *La Vanguardia* de 1969, reivindicava l'escritor també com a dibuixant metèdic —dibuixant obsessiu però subterrani fins aquella data: "Beneyto fa les primeres passes pel viarany del Laberint, esperem que ell vencerà el Minotaure", advertia el poeta davant la *Série Blava* beney-

tiàna: el blau dels somnis, del mar, del cel, escenaris inefables sobre els quals l'artista manxec deixa fluir el seu imaginari subversiu i fecund que, des d'ençà, desplegarà sense interrupcions, al llarg de gairebé cinc dècades de trajectòria. Errarem si limitèssim l'art de Beneyto —com s'ha fet— al terreny del dibuix i la il·lus-

tració. Com a bon vassall del Surrealisme, el creador viatja a la font primera de l'art —virginal i hermafrodita—, des d'on beu i llisca pel salt d'aigua de la *poiesis*, amb indi-

ferència davant el suport formal: llibres, motlles, sabates, escultures, ventalls, cortines, peus, llenços, llençols, objectes, portes... Tota realitat punxant té interès en ell per a plasmar-hi el seu cosmos, ple de referències de la iconografia onírica ortodoxa: la for-miga, la lluna, l'escala, l'ull, el peix, el pèl... Una actitud ensenya del moviment oníric *postista*, el primer corrent d'avantguarda a la Península durant la postguerra, els funda-

dors del qual —De Ory, Chicharro, Sernesi— consideraren Beneyto com el millor vale-

dor dels seus principis fundacionals, que podem desglossar en cinc constants: llibertat,

carrer, inconscient, amor foll i eurtímtia.

egípcia, que es desdoblen com el protagonista d'*Uno, Nessuno e Centomila* de Luigi Pirandello. Personalitats múltiples que bro-llen d'una unitat, i que dansen dionisiaca-ment, i que sovint també es transformen: les articulacions del cos es muden cap a formes biològiques, rizomes en creixe-ment subterrani. De vegades, en canvi, trobem els homes figurats en bestiaris, potser per seguir el consell del poeta Hugonet, segons el qual "les bèsties són mera-velloses perquè són transparents per dins i per fora". O el de Goya: "*El sueño de la razón produce monstruos*", bèsties transhis-tòriques que tan aviat remeten a les figu-res negres goyesques com als innocents transeünts de la realitat urbana de Nova York o del carrer Rull de Barcelona.

Fotografia: Judith Vizcarra

MUSEU DE MONTSERRAT
Tel. 93 877 77 45
museu@larsa-montserrat.com
www.museudemontserrat.com

Antonio Beneyto

Cosmos beneytiàno

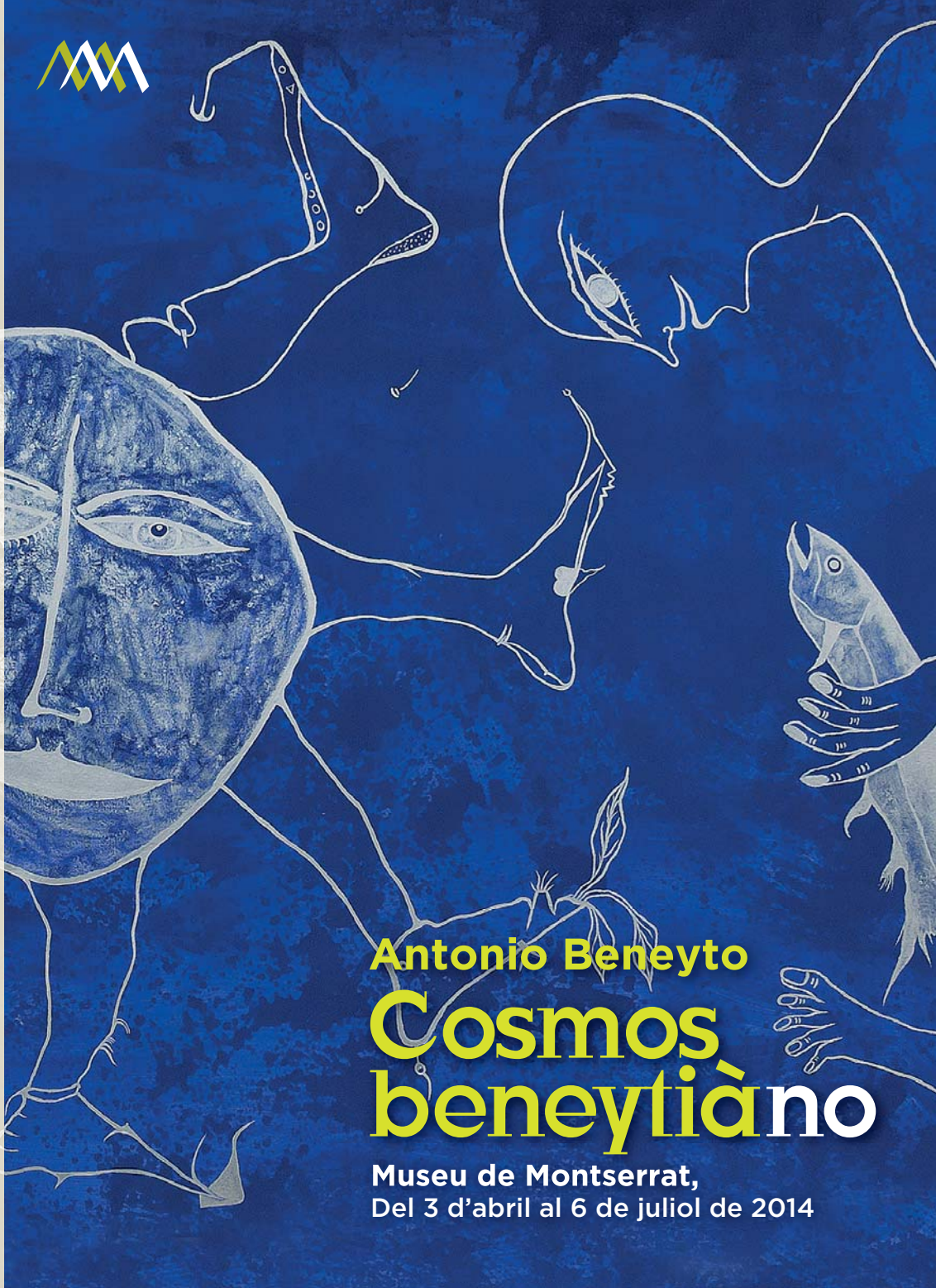
Creador fluídico, cosmogònic, polièdric, polifònic, transhistòric, subterràneo, postvanguardista, posthumanista, *postista*, en suma, todo él, Antonio Beneyto es nuestro artista contemporáneo más comprometido con la causa surrealista. Fue designado por Carlos Edmundo Ory como el mejor valedor del *postismo*, movimiento surrealista creado el 1945 en Madrid, y primera corriente de la vanguardia de posguerra en la Península. En efecto, sus principios creativos son aún defendidos por nuestro creador: unidad de las artes, fluidez del inconsciente, claridad comunicativa, resurgimiento de la iconografía surrealista: ojos, escaleras, hormigas, bestias... Cualidades que Beneyto, no obstante, aprendió también en la Barcelona libertaria de los años sesenta, en la que él desembarcó procedente de Mallorca, el 1967. Desde aquel momento Beneyto comparte escritura, edición y el cultivo de las artes plásticas en su taller abierto al barrio Gótico barcelonés. Cinco décadas de trayectoria en el curso de las cuáles el creador se ha manifestado a través de una gran cantidad de técnicas que la exposición de Montserrat quiere mostrar: la pintura, la escultura, la cerámica, la obra sobre papel, los abanicos, los libros ilustrados... un cosmos beneytiàno, caos diáfano-mente comunicado, desde su delirante universo iconográfico, que tiene como protagonista al hombre y su ensoñación ante el mundo.

Antonio Beneyto

The cosmos of Beneyto

Fluid, cosmogonical, polyhedral, polyphonic, transhistoric, underground, post-avant guard, post-humanist, *postist* - all in all, Antonio Beneyto is our contemporary artist who has most committed himself to the surrealist cause. He was ordained by Carlos Edmundo de Ory as the best example of *postism*, a surrealist movement created in Madrid in 1945, the first currents of the post-war avant guard on the peninsula. In fact, the movement's creative principles are still staunchly defended by our artist: the unity of the arts, the fluidity of the unconscious, communicative clarity, the revival of surrealist iconography - eye, scale, ant, beast... Qualities that Beneyto, however, also learned in the free-wheeling Barcelona of the sixties he found when stepping off the Majorca ferry in 1967. From that moment on Beneyto would combine writing, publishing and the pursuit of fine art at his open workshop in Barcelona's Gothic Quarter. Five decades of a career in which the artist would demonstrate through the vast number of techniques on display in the Montserrat exhibition: painting, sculpture, ceramics, works on paper, fans, illustrated books... the cosmos of Beneyto, a clear-eyed chaos expressed with his delirious iconographic universe where the protagonist is the man and his reverie in the world.

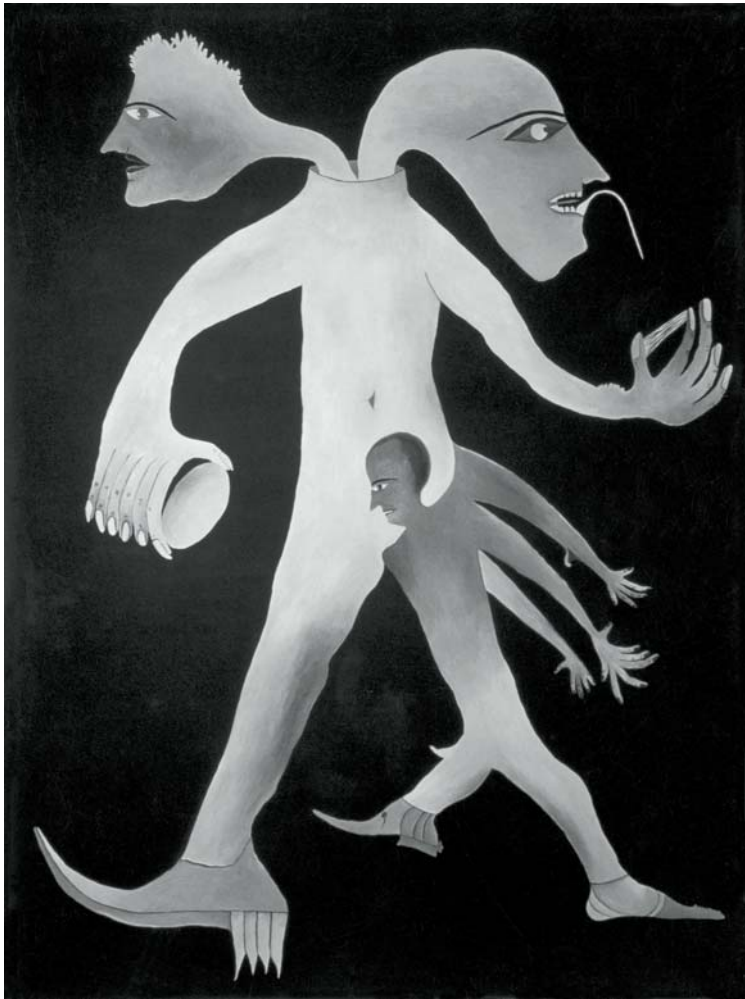
En el cel: esperant el nostre núvol (detall). 1998. Tècnica mixta sobre tela. 130 x 356 cm.

Antonio Beneyto

Cosmos beneytiàno

Pinturas negras
Pinturas negras
Black paintings
1986
Oli sobre tela. 130 x 97 cm

Llibre-Ventall
Libro-Abanico
Fan-Book
1991
Oli i tècnica mixta sobre paper.
18 x 18 x 16 cm

Sabata mediterrània
Zapato mediterráneo
Mediterranean shoe
1985
Sabata policromada.
33 x 20,5 x 22 cm

Home blau
Hombre azul
Blue man
c. 2000
Bronze.
28 x 8,5 x 7 cm

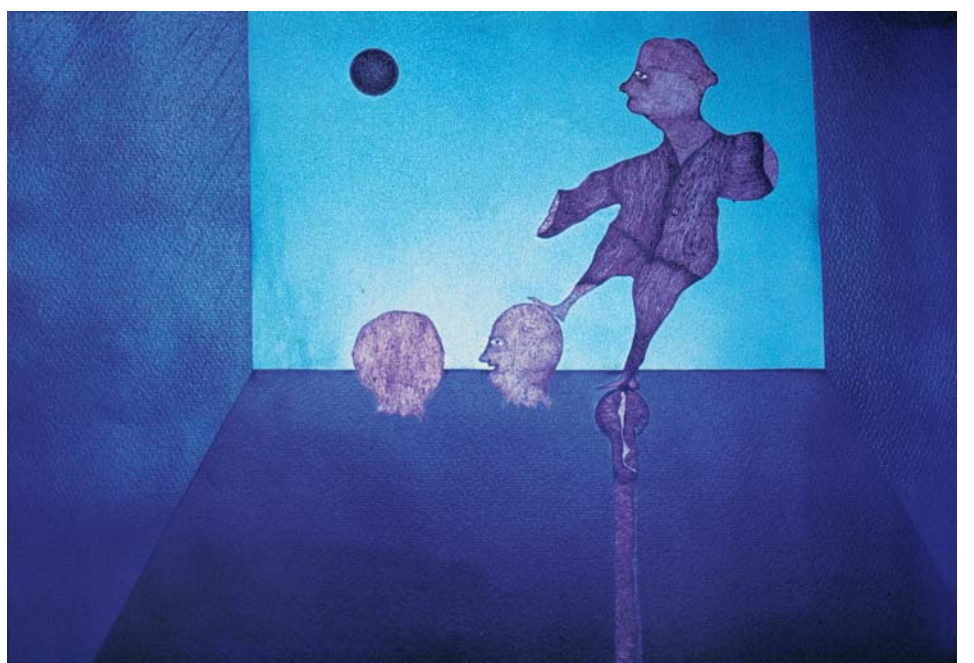
Beneyto engabiat
Beneyto enjaulado
Caged Beneyto
c. 1995
Bronze. 20 x 29 x 20 cm

Sense títol
Sin título
Untitled
2013
Tinta sobre cartolina. 40 x 30 cm

Amor a primera vista. El flechazo. Love at first sight
1990
Oli sobre tela. Díptic. 100 x 162 cm

Sense títol. Sin título. Untitled
1976
Tècnica mixta sobre cartolina. 51 x 64 cm